

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

LA VOIX DOBROUDJANE

ОРГАНЪ НА ВЪРХОВНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ КОМИТЕТЪ.

АБОНАМЕНТЪ:
 ЗА БЪЛГАРИЯ ГОДИШНО 20 ЛЕВА,
 6 МЪСЕЦИ 12
 ЗА СТРАНСТВО 1 година 40

Единъ брой 20 ст.

Телефонъ на редакцията № 368.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ се плаща по споразумѣние.
 АДРЕСЪ: В. ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ — ПЛОЩАДЪ
 „ЧЕРНА ДЖАМИЯ“ № 5. 0000
 ИЗЛИЗД. ПОНЕДЪЛНИКЪ И ЧЕТВЪРТЪКЪ.
 РЪКОПИСИ НЕ СЕ ВРЪЩАТЪ.

Д-ръ П. Вичевъ.

КЪМЪ СВОБОДНА ДОБРУДЖА

Дженимъ Монрое, петиятъ по редъ прѣдседателъ на Великата Американска Република, се отличил въ борбата за независимостта на сѣвероамериканскитѣ държави. Днесъ неговото име заема важно мѣсто въ историята на американската република. Между това, той завѣща въ международното публично право доктрината известна подъ името „Доктрината на Монрое — Америка за американскитѣ народи“, която създаде цѣла школа въ Америка и Европа. Тя бѣше насочена на врѣмето си срѣщу всички европейски държави и главно срѣщу Испания, която искаше да си възвърне владичеството надъ южна Америка. И колкото пѣти европейскитѣ сили се опитаха да разпростратъ своето влияние, наляко и да е частъ на Америка, „Доктрината на Монрое“ изпъкваше съ всичката своя сила. Тя вдъхновяваше американскитѣ народи къмъ борба за свобо ата. Тя сѣ подчерта и доби особена сила въ възстанието на Куба срѣщу Испания (1895—1897 год.

Учението на Монрое символизира въ себе си оная свобода на всѣки народъ, въ основата на която лежи естественото право на хората, сами да разполагатъ и чертаятъ своята сѣдба — единъ принципъ, който инспирираше и френския народъ въ 1848 год. къмъ крайното обособяване на човѣка и обществото.

Тѣзи идеи постепенно се разширяваха и обхващаха все по голѣми срѣди отъ европейскитѣ общества, до като израстнаха и се оформиха въ социално-политическитѣ школи на съвременната демокрация — всѣки народъ самъ да разполага съ себе си.

На всѣко чуждо вмешателство въ вътрешното управление на даденъ народъ, съ цѣль да го подчини или да засегне неговитѣ свободи, трѣбва да се гледа като на единъ враждебенъ актъ, — казва Великия Американски президентъ Монрое. Така каза и днесъ първия гражданинъ на Америка — Великия по учението си Уилсонъ, когато се намѣсваше въ общия човѣшки катаклизъмъ срѣщу Германия, която въ неговитѣ очи, не бѣше друго, освѣнъ една открита демонстрация на силата, да унищожи свободата и правото на други народи.

Слѣдва да се заключи знани, че антантата на чело на която застана Америка съ своя пръвъ гражданинъ, даваха и даватъ жертви срѣщу единъ враждебенъ актъ. Тѣхната борба въ основата си имаше между друго и доктрината на Монрое взета въ найшироката и дефиниция. Слѣдователно не може да има рече мѣсто въ урежданне на международнитѣ различия чувството на симпатия и антипатия, не може повече да се ръководятъ народитѣ отъ чувството на побѣдителя и побѣдени, отъ лжната и фалшификацията. Ще трѣбва да се върва, че

е дошло врѣме, когато правото и истината ще тържествуваатъ и че всѣки народъ, не само, ще добие моралната сила да разполага и урежда сѣбнитѣ си, но и различитѣ на международнитѣ гаранции, че правото на всѣки народъ по отдѣлно, ще има опора въ международното право въобще.

Е добръ, ако е върна доктрината на Монрое — основана на началото „Америка за американскитѣ народи“, която доби таково широко приложение, че се демонстрира на всѣка стѣпка въ междуна одия животъ, та дори и самитѣ ромъни нескрито вече искатъ „Македония за македонцитѣ, Тракия за тракийцитѣ“, нека бжде позволено и ние добруджанци да се опреме на сѣщата доктрина и да кажемъ прѣдъ Върховния сѣдъ на народитѣ, че има и други единъ житъ на Балканитѣ, който тѣне въ робство и мракъ и въ който населението е лишено отъ най-елементарнитѣ човѣшки права и свободи, за да издигнеме гласа на Великия Монрое въ Европа и да кажемъ:

Основната и рѣководна мисль днесъ приликвидацията на голѣмата по размѣри и жертви война, е да се турятъ здравитѣ основи на единъ дълговѣковенъ миръ и да се подготвятъ условията за желаното братство между народитѣ. Правата на добруджанци немогатъ, слѣдователно, да бждатъ потжпкани и пренебрегнати. И ако човѣкътъ въ Полша, Югославия, Украйна, Трансилвания, Букувина и т. н., има правото да бжде изслушанъ и да се самоопредѣля, — това право трѣбва да се даде и на човѣка въ Добруджа. Противното отрицава всѣкакви добри желаня за бждащъ покой между балканскитѣ народи, и желанята миръ ще стане услобенъ.

Прѣдее, нека се надѣмъ, че и добруджанци ще бждатъ чути и тѣ ще си кажатъ думата, що се отнася до бждащето на Добруджа.

**Добруджанци,
 Четете и разпространявайте
 вѣстникъ „Добруджански
 Гласъ“, защитникъ на
 вашата кауза.**

**Българи,
 не забравяйте Добру-
 Джанскитѣ бългаци.**

Драгомиръ Пачовъ

Завѣтътъ на Караджата и Добруджанци.

„Свободата не ще екзархиска Караджата“

Хр. Ботевъ.

Днесъ 11 августъ се навршватъ 51 години отъ героичната смъртъ на легендарния български войвода — добруджанецъ Стефанъ Караджата, родомъ отъ село Бей Дууть (Добруджа), отрясана и възпитана въ гр. Тучла, където се е казала въ революционната дѣйностъ. Изстрадаа Добруджа днесъ, ще празнува 11 августъ безъ шумъ, защото мащеха Ромъния не ще го позволи. Но неговия духъ витае надъ нашата мила родина и поробенитѣ братъ, що черпаятъ поука отъ своя герой. Нека въ този денъ не забравяме, че и сегашното добруджанско движение е в рожа на дѣлнитѣ на Караджата — Ботевъ, Левски, Кар-веловъ и пседаа, оше добруджански нови дѣйци.

Духътъ на загиналитѣ герои витае надъ нашата измѣнена родина и дава кръпка въра и води къмъ пощастливи дни.

Слѣдъ 2 годишна дарена свобода отъ наши братъ, ние на ново влачимъ робскитѣ вериги. Ние, добруджанци, сме оше робци — трѣбва да вземемъ оше борба; да дадемъ оше жертви прѣдъ жертвенника на нашата свобода и само

тогава ще завршимъ до край започнатото дѣло — святъ и свещенъ завѣтъ оставенъ намъ отъ Караджата.

Добруджанци и цѣлиятъ български народъ въ днешния бѣлжитъ денъ ще се поклонитъ прѣдъ памѣтъта на Караджата, който тѣмко прѣди 51 години слези коелитѣ си за цѣлокупна България. Изобилнитѣ спомени отъ неговото юначество въ родния край и тогава прѣди 40 годишеиъ юмънски гилтъ и сега и за въ бждаще ще насърчаватъ насъ, добруджанци, за дѣискарване на народното дѣло до край.

Поклонъ прѣдъ свѣтлата памѣтъ на народния мъченикъ и псеадата загинали народни дѣйци. Ние добруджанци ще създаваме тѣхния примѣръ и съ общи усилия и жертви ще продължаваме да водимъ добруджанското движение до край, въ нашитѣ борби спиръ нѣма да има до като не добиемъ оная пълна свобода, която френската революция прокламира и която сегашната мирна конференция трѣбва да даде и намъ. И само тогава свещения завѣтъ на Караджата е изпълненъ отъ насъ.

(Пл. бр. 23 на еп. Люб Мувиниъ Добрудженъ).

Кой образува бандитъ въ Добруджа

На 18 юли по объвдъ г. годъ ромънска банда е пристигнала въ с. Дели Юсуфларъ, туфраканско, съ двадесетъ каруци. Бандитъ охажда, селото и започва да стрѣля; слѣдъ това придружени отъ водачи трѣгватъ отъ къща въ къща и измичатъ вѣнчико живо; мъже, жени и дѣца и ги арестуваатъ. Органалотъ население, уплашено, до разбѣга. Стрѣлятъ по тѣхъ, залавятъ нѣкои и ги набиватъ съ прикладитѣ на пушкитѣ си, като попоказалиха цѣне дѣцата. Нѣкои отъ задържанитѣ жени освободиха. Задържаха само дѣдо върховата снаха Цана и дѣяновата снаха Пена; задържатъ оше 19 мъже и жени и ги откарватъ въ секцията, където пенчки ек, бати до и съаване.

Въ с. Виской туфраканско тоже екиного става. Населението избѣгва въ гората където прѣкарва въ страхъ и трепетъ.

Отъ с. Кубалица откарваха въ непѣвѣтностъ турцитѣ Хасанъ Салиевъ Якубовъ и Немаилъ Мушовъ, (ходжа). Първо сѣ ги откарва до секцията въ с. Асфаткой и отъ тамъ никой не знае слѣдитѣ нитѣ. Момчето на Призата успѣло да побѣга, слѣдъ като стрѣляли подиръ му 5-6 пѣти.

Въ с. Хаджеской (сиплетренско) въ пърнитѣ дни на юли т. г. отива едно съмнително лице облѣчено въ българска военна форма и отишло при

жената на Гийчо Русевъ и се питалъ: — Имате ли ромънци тукъ и до кога ще ги търпите?

Жената почнала да се оплаква, че подожението е лошо, мъжегѣ ги нѣма, а работа ги чика и т. н. Тоя екинци типъ слѣдъ това я слѣдва и слѣдъ това сѣ два жандарми арестуваатъ нещастната жена, смѣлятъ я отъ бой, за да узнаятъ какво бгдо толикъ на лошо въ Добруджа.

Въ екиното село, пакъ въ пърнитѣ дни на юли, врѣщатъ се емигрантитѣ Велико Павловъ, Тодоръ Кулевъ, Вазлио Русевъ и Димитъръ Флоровъ. Работятъ по нивитѣ си една-седмича и на 6 юли въ недѣля излизатъ на една кръвма въ селото. Жандармитѣ знаятъ вече за тѣхъ и ги дирятъ, тѣ пакъ избѣгватъ въ България. На 12 с. м. една банда състоица се повече отъ 100 души блокѣра целото село. Започватъ се беззастѣнни изтезания върху селяни и селянки. Слѣдъ това врѣзватъ около стотина души и на 50-60 каруци реквизиранни, на отв колони ги откарватъ — единъ въ с. Каджаквой, и други — въ с. Сарсанларъ. Очевидци разказватъ, че въ Сарсанларъ е имало много вързани хора и каруци събрани. Населението е въ отчаяние.

А. П.

Положението.

Необходимо бѣ присѣтствието на нашата делегация въ Парижъ, за да се парализиратъ купичката хули, обвинения и интриги на съседитѣ ни. Фактътъ, че частъ отъ французската и английската преса на чело съ Енформационъ, Кроа, Голоз, Ле Пей и Таймъ открито пледиратъ каузата на България е достатъченъ, за да се долови новия курсъ въ Франция и Англия по балканската проблема. Ние не говоримъ за италианската преса, която и въ миналото си и днесъ продължава да отстоява историческия и етнографически права на изстрадала България. Всички ние срѣщаме гласоветъ на симпатия и защита съ голѣма благодарностъ.

Великитѣ българофили Бъкстоновци, Баучеръ, Луи Лѣже и др. които познаватъ отлично положението на Балканитѣ, продължаватъ да развиватъ похвална дѣйностъ, цѣляща свободата и независимостта на робитѣ отъ Добруджа, Македония и Тракия. Тѣ атакуватъ позицитѣ на ромъни, сръби и гърци, които, фалшифицирайки история, правд и планни отъ факти, искатъ, въпрѣки принципитѣ на задокеанския миротворецъ, възприети като *свободна световна демокрация*, да сложатъ своитѣ империялистически тапи надъ области, които копчѣятъ да живѣятъ свободно, да се радватъ на независимостъ, да просперираатъ финансово — икономически и да бждатъ милвани отъ струитѣ на свободния животъ. Ще прѣусибе ли дѣлата на тия съседи? Не. Ние и з-к-лю-ч-в-а-м-е тая възможностъ, защото сме увѣрени, че *новиятѣ* свѣтъ ще ликвидира съ инстинктитѣ на грабежи и мародѣства, всредъ които се роди и живѣе *стариятѣ* свѣтъ.

Знае се, че българското правителство поиска плевисцитѣ за всички земи, за които съседитѣ ни асимирирагъ. Последнитѣ въ хорово пѣние се противопоставиха на това искане и съ това — съзнателно или не — оскарбиха г. Уйлсона и се постариха да окарикатурятъ неговитѣ принципи. Искатъ ли се по-мощенъ доказъ, че тѣхната кауза е окончателно изгубена? Защо се страхуватъ отъ *изрочитѣ* допитване? Защото сж прѣдварително убѣдени, че това допитване ще блиамира тѣхната политика на грабежи и погисничество.

Чуждитѣ печатъ продължава да се занимава съ въпроса около

Учимъ се, че обетойното писмо, което старозагорскиятъ магн-политъ Методий Кусевичъ отпрати до г. Уйлсона и съ което бѣдетъ рисунъ мѣситѣ и терлата на потиснатитѣ македонци, тракийци и добруджанци, е направило силно впечатление на американския президентъ.

необходимостта отъ прѣговори между България и Ромъния, досѣжно Добруджа. Ромънскитѣ вѣстници видимо се противопоставятъ на желанието за прѣговори и изтъкватъ, че Ромъния не ще отстъпи педя отъ *свещената си земя*.

Съ факта, че Ромъния смѣта Добруджа за своя свещена земя, когато цѣлятъ свѣтъ знае, че тая българска покрайнина бѣ откъсната отъ снагата на България въ замѣна на Бесарабия, която се даде на царска Русия отъ Берлин-конгресъ, идеята за прѣговори и пазарлъци е прѣстѣпна. Добруджа трѣбва да получи свободата и независимостта си. Тя не е и не може да бжде африканска колония, да служи за размѣнна монета. На тая и единствено на тая база, прѣговори трѣбва да има. Всичко друго ще бжде прѣдливане отъ празното въ пустото пространство.

Еврейството напоследѣкъ надале тревоженъ викъ противъ погромитѣ и грабежитѣ надъ сънароднитѣ си изъ Ромъния, Полша и Русия. То апелираше къмъ потрѣсената обществена съвѣсть на Европа и Америка. Присѣдинявайки свой протестъ противъ авторитѣ на тия погрома и грабежи, ние искаме да изтъкнемъ, че Добруджанското население днесъ е поставено вънъ отъ законитѣ, че то е грабено, бито, изтезавано, безчестено и оталичано. Еврейството не биваше да изпуща изъ прѣдъ видъ това. Неговиятъ гласъ трѣбваше да обхване и него.

Благодарение мощната подкрѣпа на съюзнитѣ си, Ромъния можа да влѣзе въ столицата на Унгария. Ромънската преса е въ възторгъ отъ това събитие, а нѣкои прѣдставители на обществената мисль загатнаха за прѣдстоище коронасане на ромънския кралъ въ унгарската столица. Съ тия съобщения се цѣли да се отклонитъ вниманието на широкитѣ общественимаси, които продължаватъ да изпитватъ прѣлѣститѣ на чокойската управа. Това не ще помогне, обаче. Защото всички познаватъ добръ формитѣ на тая управа слѣдъ паметната селска революция на 1906 г., тѣй документирано описана отъ г. Кр. Рановски въ книгата му „Боярска Ромъния“.

Ромънскитѣ, сръбски и грѣквивѣстници продължаватъ да се пълнятъ съ фантастични сѣвдения за работитѣ въ България. Тѣ говорятъ за бунтове, революции, стачки, убийства, и какво ли още не. На насъ, разбира се, това не прави впечатление. На Европа и Америка сжко. Чуждитѣ държави иматъ свои прѣдставители тукъ — граждански и военни — които познаватъ добръ косяма на съседскитѣ прѣвѣнки. Съ тия прѣвѣнки, основани на шантажа и фангазията, дѣлото на измѣненитѣ и потиснатитѣ само печели.

Върховния Добруджански комитетъ. Съобщава ни Добруджанскитѣ бѣжанци, че се търсѣтъ такива за работа. Желаящитѣ да поскъпятъ на работа да се отнесатъ до канцеларията му.

ХРОНИКА

— За редакторъ на нашия вѣстникъ е ангажиранъ извъншия сръбски публицистъ г. Ал. Георгиевъ.

— Умоляватъ се всички редактори на вѣстници и списания, както и издавателствата на книги и библиотеки да изпращатъ по единъ екземпляръ въ редакцията ни, въ замѣна на нашия вѣстникъ.

— За да имамъ възможностъ нашиятъ читателъ да слѣди по-свѣдѣнитѣ работи на българската обществена мисль, отъ идния брой ще отворимъ новъ отдѣлъ „изъ печата“.

— Мадария се е повила между пограничното добруджанско население. Санитарната властъ, която разлага съ всички срѣдства за борба съ страшатъ епидемия, надѣмъ се, ще вземе бързи и ефикасни мѣрки. **Водопроводитѣ** отдѣление при сръбската община съобщава, че ще приеме на работа извѣстно число бѣжанци — добруджанци. За разяснения последнитѣ да се обърнатъ къмъ сжщото отдѣление.

Върховниятъ добруджански комитетъ връчи на съглашенскитѣ прѣдставители единъ обетонъ и добръ мотивиранъ мемораръ, досѣжно съдбата на днешна Добруджа.

Върховниятъ добруджански комитетъ е отпраздилъ до всички съглашенски и неутрални прѣдставители едно обширно писмено изложение въ свръзка съ положението въ Добруджа, като излага редица факти и статистики върху дѣлата на ромънската администрация.

— **Още една жертва.** Прѣдъ 4 мѣсеци се е поминалъ отъ тифъ въ г. Тулча **Симонъ Сивковъ**, единъ отъ заслужилитѣ българи, обѣщанецъ прѣзъ 1876—1877 год., и делегатъ на двата събора въ Бабадагъ. Той остави добри спомени. Миръ на прахътъ му!

— **Редакцията** на сж. **Лѣо Мушманъ Добруджанецъ** моли добруджанци, които близки сж загинали въ Молдова въ изгнание, да изпратятъ портретитѣ на загиналитѣ, съ кратка биография, която ще имъ се повърне обратно. Сжщата мли и за фотографитѣ на убити офицери и воинци добруджанци, съ кратка биография, сжбжили кости за свободата на родна Добруджа.

— **Всичко било Ромънско.** Съ замиването на италианцитѣ отъ Тутраканъ и Силестра, ромънската администрация използва междуцаретвието и вдига вѣщико отъ населението и най-вече добитѣка отъ Силестренско, Акъданларско, Куртбунарско и Тутраканско. Прибиратъ се вѣщичи почти стада и съ плѣнове се отнасятъ въ Ромъния. Официалната властъ издава за това специални нареждания.

Отъ **Хр. Студенковъ** отъ Шуменъ, който живѣе въ с. Калипетрово (Силестренско) ромънитѣ вдигнаха 380 овце. Италианцитѣ ги освободиха. Сега обаче, на ново ги взеха и ги откраха въ Ромъния.

— **Още една жертва.** Кметътъ на с. Гарванъ, Силестренско, Петъръ Р. Дафиновъ, каралъ населението безплатно да му работи земята и на местницата. По негова клѣвета ромънската властъ заловила виднитѣ селянитѣ — търговецъ Тодоръ Н. Мирчевъ, смазала го съ бой, ограбили го и откарали въ Браила.

ПОСЛѢДЕНЪ ЧАСЪ

„Парижъ, 4 августъ. (Закъсѣнѣла). Слѣдъ прѣчването на голѣмия мемораръ по българскитѣ искания въ Македония, Добруджа и източна Тракия, българската делегация доку-що изпрати новъ мемораръ до конференцията за мира относно западна Тракия. Въ този мемораръ се отхвърлятъ грѣкскитѣ искания за тая провинция и се изтъква, че, по исторически, етнографически, политически и икономически съображения тази провинция не трѣбва да принадлежи освѣнъ на българитѣ. Въ заключение меморарътъ патѣсна убѣдението, че мирната

конференция не ще откаже западна Тракия отъ България, за да я даде на Гърция, която, впрочемъ, никога не я е искала нито въ миналото, нито при сключването на Лондонския договоръ (30 май 1913 г.), нито при сключването на тайния договоръ между Гърция и Сърбия, за да си обезпечатъ послѣднитѣ подѣлата на извоюванитѣ отъ Турция териториитѣ даже на Букурещката мирна конференция, където, обаче, побѣдена България бѣше всепѣло въ рѣшитѣ на своитѣ противници и че тѣ ще се постарая да прѣмахне бжданитѣ съперничества между двѣтѣ страни на икономическото поприще, където тѣ се допѣлватъ взаимно и да внесетъ въ тѣхнитѣ отношения примирителенъ духъ, тѣй необходимъ за развитието имъ въ мира. *Всички френски вѣстници отбѣлзватъ за връщането на този документъ на мирната конференция.*

— Споредъ в. „Танъ“, въ американскитѣ кръгове продължатъ да вѣрватъ, че, въпрѣки станалитѣ занчера разговори между г. Венизелосъ, отъ една страна, и г. Г. Полкъ и Уайтъ, отъ друга, и които бждоха прѣдизвикани отъ шефа на грѣкската делегация съ цѣлъ да сломи съпротивлението на американцитѣ за отстъпването западна Тракия на Гърция, американската делегация ще настоява, щото България да не бжде лишена отъ излазъ на Бѣломорското крайбрежие.

— В. „Интрасижанъ“ пише: *Конференцията ще се занимае утрѣ съ българския въпросъ. Има изгледи, че нашиши неприятели ще получатъ едно първо удовлетворение въ утритието засѣднице. Дѣйствително, не е изключена възможността България да получи излазъ на Бѣло море.*

Ромъния и България. Ромънскитѣ вѣстникъ „Избѣда“ отъ 5 тога е далъ мѣсто на едно интервю взето отъ командвания Дунавската армия, генералъ Граспяни, при заманаването му отъ Букурещъ за София. Генералътъ казалъ: „Дойдохъ, за да стоя на стража на Днестръ, докато възстановитѣ войската си и я въоръжатъ. Помощта дойде, ние се възстановихте, за наша честь, съ поразителна бързина. Ето защо азъ отивамъ къмъ Дунавъ, при българитѣ, съ които, надѣвамъ се, не ще имате нищо неприятно... Тамъ имамъ само една мисля — за порядъкъ. Който за условията на мира и да биха били тежки, какво друго биха могли да сторятъ българитѣ, освѣнъ онава, което направиха германци и австрийци: да подпишатъ!... Народитѣ възпалватъ грѣшкитѣ на правителствата...“

Б. Р. **Порядъкътъ** въ България е образецъ, въпрѣки легендитѣ на стрѣвната съседска преса. И ако той порядъкъ бѣ запазенъ прѣзъ миналитѣ дни на гладъ и лишения, днесъ той е гарантиранъ извѣло. Съ Ромъния ние желаемъ добри приятелски връзки. До като, обаче, тя ще държи Добруджа обкована въ желѣза, до като не напусне пътя на денационализацията, грабежитѣ и безпощивата надъ добруджанци, до като послѣдитѣ не бждатъ свободни и само, *стойтелни* хора, приятелскитѣ отношения не ще бждатъ възможни. Досѣжно условията на мира, ние чакаме не откъщение и наказания, а права, основани на минало, история, етнография и документи. Така, дезардираното пѣние на Европа, за което говори „Еко де Пари“ отъ 4 тога ще се акордира добръ, и народитѣ ще заживѣятъ въ миръ и здрави съсѣдени отношения.

Ромъния и Унгария. Ромънското правителство официално заявява, че има нищо общо съ политическата комбинация, която дѣкара на властъ Крихерцогъ Носефъ начело на днешното унгарско правителство. Както е извѣстно, болшевикското правителство въ Будапеща бѣ арестувано и въето него дойде Ерихерцогъ Носефъ. Той е помощил. Съгласението да бжде благосклонно къмъ него, да се съгласи отъ направачето на делегация за мира въ Парижъ и заявява, че съ ромъни, югославяни и пр. иска да живѣе при най-добри съседски отношения.

Тягата на изгнаника.

(Психологически етюдъ).

Всичко, величавъ денъ. Тягува изгнаника. Не го радва нищо. Вижда предъ камъ родни мѣста, дими мила спомени. Унася се, вижда се пакъ, но нищо не го тѣши. Като че ли и самата природа, обрѣменена отъ робството, погрози и на нея така.

Но блѣва искрица на радостъ. Милъ приятелъ споможда изгнаника, възбужда мила дѣтеки спомени, унася го далечъ, далечъ въ миналото, откъдева го отъ всичко въ самозабраня.

И веселъ е той. Заживява съ дѣтека радостъ, унася се въ родни кътове, прѣброджа мила родина. Ето го въ ранна утриня, задиря задушевенъ приятелъ, трѣгватъ на дѣла пята.

Какъ всичко е хубаво! Нѣма тѣга. Всѣдъ радостъ въе. Минаватъ дни весели, блаженни, любовни... Ей ги въ росна зора по стѣпна, камниста пътека, далечъ въ самотни мѣста, бератъ цвѣта. Какъ всичко е величаво! Папратъ, аглика, дива незабравка, велико, всичко се къса, слава се въ хербериалъ, за да напомня много, много.

Но отминаватъ днитѣ на радостъ, за да възбудятъ повече скърбъ. Отхожда си милъ приятелъ, остава пакъ самотния изгнаникъ, за да затѣже повече, повече отъ всичко! Всичко погрози, всичко зашепва: тѣга, тѣга.

Юлианаръ, юлий 1919 г.

С. П. Б.

Външна хроника

Прѣговоритѣ между България и Ромъния.

Социалистическия ромънски органъ „Социализмъ“ отъ 2 августъ пише следното подъ заглавието „Прѣки прѣговори съ България“.

Една лондонска телеграма съобщава че „Изглежда, какво ще се остави на Ромъния и България да нагледятъ спора за южна Добруджа въ прѣки прѣговори“.

Това извѣстие би могло само да ни зарадва. Вѣско сближение между буржуазнитѣ на вѣска страна, създава възможностъ за сближение между народитѣ.

Обаче, ние сме песимисти относно резултатъ, защото познаваме откъд стиватъ на ясно съзнаване интереситѣ на балканскитѣ ъароди отъ управницитѣ на тѣзи народи, включително разбира се, и на ромънскитѣ.

Вѣски отъ балканскитѣ народи иска да се възползува днесъ отъ затрудненото положение, въ което се намиратъ неговитѣ съседни, за да експлоатира нуждитѣ имъ, а Италия иска да се възползува отъ разногласията на всички.

При все това, прѣговоритѣ могатъ да иматъ частиченъ успѣхъ. Тъ се разиватъ прѣдъ очитѣ на Италия, уцѣлюющиятъ жандармъ на балканскитѣ народи. А Италия, на която не познае една голѣма Гърция и Сърбия, е изключена да се остави на България, Тракия и да ѝ се даде нищо отъ Сърбия. България, за да задоволи своя протекторъ, ще се откаже отъ кадритѣ или ако не отъ цѣлия, то отъ половината, за което Ромъния ще бѣде обезщетена отъ Унгария, като остане да владѣе до Тиса.

Явно е, че подобно сближение между България и Ромъния ще страда отъ еждия порокъ на дену: еждетъ и из ще бѣже трѣсно, освѣтът докато бѣдирекитѣ и ромънски народи ще знаятъ да се сѣтрѣятъ“.

Б. Р. Прѣкият прѣговоръ съ Ромъния ще бѣдатъ възможни само при условитѣ, ако Добруджа бѣде *свободна* и цѣлѣно самоопредѣлила се страна. За тоя идеалъ ние работимъ и ще продължаваме да работимъ съ ненамалена енергия и горѣщъ ентузиазмъ.

Отъ Парижъ съобщаватъ: „Относно балканскитѣ въпросъ, международната синдикална конференция прѣпоръчва балканската конфедерация, като вѣска народъ запази неависимостъ“ а сп. *Конференцията противъ Сирира противъ завземането на Смирна отъ грѣкитѣ войски. Сжцата поддържа исканията на Корей и настоява да се даде своода на словото и сѣбранията на индийския народъ.* Накрай конференцията глѣзире прѣложението на Трьодетъ за назначаване една комисия, която ще се занимае съ проучването на нѣкои организационни въпроси. Накрай главниятъ секретаръ на конференцията г. Хюсеманъ съобща, че конференцията е закрета.“

Клофачъ за славянството.

Парижкитѣ в. „Народна Политика“ отъ 15 юли съобщава, че за банкетъ, даденъ въ прѣжкото кметство, по случай тезоимения денъ на кралъ Петъръ, на който банкетъ присѣствували и югославияскитѣ прѣдставителъ въ Прага Иванъ Хрибаръ, чешкитѣ министри д-ръ Несели и Клофачъ, прѣкиятъ кметъ д-ръ Вакоа и пр. министрътъ на Народната Обрана Класфичъ, отъ името на своята партия, държалъ гостъ за кралъ Петъръ, споминатъ битката при Куниново (1912 г.) казалъ: „Въ бѣдеще сѣрбитѣ и българитѣ трѣбва да се помиратъ. В сна и Будапеща бѣха виновни за братоубийствената балканска война. Славянскитѣ партии трѣбва да се сплотятъ. Следниени — ние ще бѣдемъ силни, разпокъсани — ще бѣдемъ слаби и играчка въ рацѣтъ на великитѣ сили. Бѣда Гора е откъжтева, Косово-поле същѣ, и надъ тѣя бойни полета витае духътъ на славянската солидарностъ. Ние трѣбва да се уповаваме сами на себе — на нѣки другъ. Ние трѣбва да създадеме Съединенитѣ Щати на централна Европа, една мозаика отъ малки народи, които ще се зичитяватъ и икономически и воино.“

Отзивитѣ на „Добруджански Гласъ“

„Камбана“ отъ 14 того съобщава: „Добруджански Гласъ“, органъ на върховния добруджански комитетъ, се получи въ редакцията. Той ще глѣдира за свободата на Добруджа, възв. основа на Уласоновитѣ принципитѣ“.

НОВА КНИГА За юристи и учреждения.

Учтване къмъ закона за администр. правосъдие отъ М. Хр. Патаревъ, секретаръ при В. Админ. Сждѣ, подъ редакцията на професоръ Д-ръ Т. Кулевъ. — Практиката на В. Админ. Сждѣ.

ЦѢНА 7 ЛИБВА

Книгата е № 3 отъ Правно-Социологична Библиотека. Изпиева се отъ печатница и книгоиздателство „Право“, София, Раковска 99, 1-3

— Доставянето изданията на организацията и абуцирането за сп. „Le Mouvement Dobroudja“ и за вѣстника „Добруджански гласъ“ става при самата организация, Площадъ Черна Джамия № 5 телефонъ 368.

Четете вѣстникъ „Добруджански гласъ“

ЛИТЕРАТУРА ЗА ДОБРУДЖА — СОФИЯ.

1. Добруджа въ общия конфликтъ на ин ереси. Политико-икономически етюдъ отъ Д-ръ П. Вичевъ цѣна 6 лева.
2. Ромънскитѣ жестокоци надъ отвлѣченитъ добруджанци въ Молдова подъ уредбата на Драг. Пачовъ и Д. Кашевъ 2 20 лв.
3. Стари и нови и метници въ Добруджа (художествено етнографически етюдъ) отъ Ив. Енчевъ — Видю 12 —
4. Стѣфанъ Караджа (живописни бѣлѣжки) отъ Ст. Чилингировъ 2 —
5. Политическата сждба на Добруджа слѣдъ берлинския конгресъ отъ М. Марковъ 1 —
6. Историческитѣ праъа на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ 2 —

Доставятъ се отъ Организацията пл. „Черна Джамия“ № 5 СОФИЯ. — Телефонъ 368.

ЧИНОВНИЧЕСКОТО КООПЕРАТИВНО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО Д-ВО

ЗА ПЕРИОДА 1915 — 1918 ГОД.

е публикувало въ „Държавен вѣстникъ“ бр. 22 т. г. своя отчетъ. Понеже тоя отчетъ прѣдставлява особенъ интересъ поради войната, то правимъ следнитѣ извлѣчения отъ него.

На 1. I. 1915 г. дружеството е имало въ сила 22,945 полици за 75,091,850 — лв., а на 31. XII 1918 г. тѣ сж били 30 280 полици за 10,056,100 лв.; само за 6 мѣсеци отъ текущата година сж застраховани за повече отъ 40 милиона лева. Прѣзъ отчетния периодъ сж изплатени 5,341,388 12 лева. Въпрѣки тая грамална загуба дружеството е успѣло да увеличи математически си резерви отъ 6,119,428 21 лв. на 1. I. 1915 год. на 16,566,678 69 лв. на 31. XII. 1918 год. т. е. съ 10,445,250 48 лв. или 267%/. Всичкитѣ фондове сж нарастли отъ 7,950 639 05 лв. на 18,270,143 03 лв. т. е. 11,219,503 98 лв. Прѣзъ 1915 год е рѣздалъ на членоветѣ дивидентъ 60,684 52 лв., а прѣзъ 1916 г. 93,371 26 лв. Събранieto рѣши да се раздаде дивидентъ и за 1917 год. 141,4 5 81 л.; и 1918 год. — 190,852 88 лв. или за отчетния периодъ ще се раздаде всичкы дивидентъ на членоветѣ — 486,334 57 лв. Правятъ впенатлоние пласментитѣ на дружеството, които сж се развили така: текущи смѣтки на 1. I. 1915 год. сж били 1,071,624.38 лева, а на 31. XII 1918 година сж били 1,748,593 98 лева, цѣнни книжа отъ 3,813,900 лв. — на 7,024,100 лв. заемй срѣщу застрахователнитѣ полици отъ 1,092,815 39 л. — на 1,473,901 21 л. ипотекитѣ отъ 556,021 71 лв. — на 8,453,260 19 лева. Всички застрахователни дружества на континента въ Европа пласиратъ най голѣма частъ отъ своитѣ резерви и фондове въ ипотекарни заеми. По тоя пжтъ върви и Чинovníщкото дружество. Характерно е увеличането имотитѣ на дружеството. На 1. I. 1915 г. то е имало имоти за 280,293 59 л., праздното мѣсто срѣщу руската църква на ул. „Царь Освободителъ“, на което мѣсто сж сложени основитѣ на 5 етажно здание, когато сега неговитѣ имоти въ баланса сж за 1,170,358 24 л., вънъ отъ спомнѣнатото мѣсто, дружеството има трѣтажно здание на ул. „Царь Освободителъ“ № 4 срѣщу двореца и 100,000 кв. м. ливади до София, на крето ще се строи санаториумъ.

Новиятъ съставъ на управителния съветъ е: прѣдсѣдатель Ас. Ивановъ, подпрѣдсѣдатели: Кир. Г. Поповъ и Ив. Бешковъ и членове: Андрия Ляпчевъ, В. Н. Тантиловъ, Д-ръ П. Джидровъ, проф. Ал. Цанковъ, професоръ Д-ръ Ст. Кировъ, Т. Г. Влайковъ, В. Т. Велчевъ, Лаз. Вѣлчевъ, Хр. Чакаловъ, Д-ръ Хр. Мутафовъ, Ив. А. Цоневъ и Ив. Площакъвъ.

1—1.

Акционерно Дружество

ПЕЧАТНИЦА „ДОБРУДЖА“

основенъ капиталъ 400,000 лева.

Седалище София

Печатницата е модерно инсталирана и снабдена съ най-отбрани модерни шрифтове, български и френски. Приема да печати всѣкакви видове печатни издания, като:

вѣстници, списания, търговски книжа, регистри, бланки, пликоче и др. на български и френски, различна голѣмина.

Поржкитѣ се изпълняватъ ЧИСТО и БЪРЗО. Пржкитѣ се приематъ при Търговска Чинovníщеска Банка, на жгѣла на ул. Раковски и Вълковичъ, телефонъ 1186 и въ печатницата, улица Алабинска № 16.

Има на складъ разни видове хартии за печатъ, пликоче и др.

ДОБРУДЖА за добруджанци

Акционерно Д-во Печатница „Добруджа“ ул. Алабинска № 16.